

רכיב הכרונולוגיה במשנה, מקורות

1. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף טו עמוד א (מאן תנא)

משנה. הקורא את שמע ולא השמיע לאזנו - יצא; רבי יוסי אומר: לא יצא. קרא ולא דקדק באותיותיה, רבי יוסי אומר: יצא, רבי יהודה אומר: לא יצא. הקורא למפרע - לא יצא, קרא וטעה - יחזור למקום שטעה.

גמרא. מאי טעמא דרבי יוסי - משום דכתיב: שמע - השמע לאזנך מה שאתה מוציא מפיך. ותנא קמא סבר: שמע - בכל לשון שאתה שומע. ורבי יוסי - תרתי שמע מינה. תנן התם: חרש המדבר ואינו שומע - לא יתרום, ואם תרם - תרומתו תרומה. מאן תנא חרש המדבר ואינו שומע, דיעבד - אין, לכתחלה - לא? - אמר רב חסדא: רבי יוסי היא, דתנן: הקורא את שמע ולא השמיע לאזנו - יצא, דברי רבי יהודה; רבי יוסי אומר: לא יצא.

2. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף נה עמוד ב (משום זקן אחד)

שמואל כי הוה חזי חלמא בישא אמר: וחלמות השוא ידברו. כי הוה חזי חלמא טבא אמר: וכי החלומות השוא ידברו? והכתיב בחלום אדבר בו. רבא רמי: כתיב בחלום אדבר בו וכתבי וחלמות השוא ידברו! - לא קשיא, כאן - על ידי מלאך, כאן - על ידי שד. אמר רבי ביזנא בר זבדא אמר רבי עקיבא אמר רבי פנדא אמר רב נחום אמר רבי ביריס משום זקן אחד, ומנו - רבי בנאה: עשרים וארבעה פותרי חלומות היו בירושלים, ופעם אחת חלמתי חלום והלכתי אצל כולם, ומה שפטר לי זה לא פתר לי זה - וכולם נתקיימו בי, לקיים מה שנאמר: כל החלומות הולכים אחר הפה

3. תלמוד בבלי מסכת פסחים דף פח עמוד א (משנה ראשונה)

מי שחציו עבד וחציו בן חורין לא יאכל משל רבו וכו'. משל רבו הוא דלא יאכל, אבל משל עצמו - יאכל. והא תניא: לא יאכל לא משלו ולא משל רבו! - לא קשיא: כאן - כמשנה ראשונה, כאן כמשנה אחרונה. דתנן: מי שחציו עבד וחציו בן חורין - עובד את רבו יום אחד ואת עצמו יום אחד, דברי בית הלל, בית שמאי אומרים: תקנתם את רבו, ואת עצמו לא תקנתם, לישא שפחה אינו יכול, שכבר חציו בן חורין. לישא בת חורין - אינו יכול, שעדיין חציו עבד. יבטל - והלא לא נברא העולם אלא לפריה ורביה, שנאמר לא תהו בראה (אלא) לשבת יצרה! אלא: מפני תיקון העולם כופין את רבו ועושה אותו בן חורין, וכותב שטר על חצי דמיו. וחזרו בית הילל להורות כבית שמאי.

4. תלמוד בבלי מסכת נזיר דף יא עמוד א (מעשה ב.)

מתני'. מזגו לו את הכוס, ואמר הריני נזיר ממנו - ה"ז נזיר. מעשה באשה אחת שהיתה שיכורה, ומזגו לה את הכוס, ואמרה הריני נזירה ממנו, אמרו חכמים: לא נתכוונה זו אלא לומר הרי הוא עלי קרבן.

גמ'. מעשה לסתור? אמרת רישא: הרי זה נזיר, והדר תני: מעשה באשה אחת, אלמא בהאי הוא דאסור, הא יינא אחרינא שרי!